

bør bestå af mere end 30-40 mand, og som bør sammensættes således, at der er den størst mulige kontakt mellem gruppemedlemmerne indbyrdes.

Under disse forudsætninger vil der normalt ikke være behov for mere end 1 talsmand for hver valggruppe. Under særlige forhold — f. eks. i enheder, hvor der er etableret fast vagtskifte eller anden form for „skifteholdsdrift“ — bør en valggruppe dog efter vedkommende chefs nærmere bestemmelse have mulighed for at vælge flere talsmænd.

Under hensyn til, at frivilligt menigt personel har mulighed for at støtte sig til en faglig organisation og har en mere varig tilknytning til forsvaret end værnepligtige, vil det i almindelighed være tilstrækkeligt, at der vælges 1 talsmand til at varetage de samarbejds-mæssige interesser for de frivillige menige, der gør tjeneste inden for samme kompagni, skib m. v. Også denne personelgruppe kan dog vælge flere talsmænd, hvor dette må anses for at være hensigtsmæssigt.

Efter den gældende talsmandsordning er kun menigt personel repræsenteret ved talsmænd. Det findes imidlertid rimeligt, at korporaler og sergenter til pligtig tjeneste også bør have lejlighed til at vælge talsmænd under hensyn til, at deres tilknytning til forsvaret har samme pligtmæssige grundlag som de værnepligtige meniges, og at de ikke har samme organisationsmæssige muligheder som andet befalingsmandspersonel.

De valgtekniske regler bør understøtte personallets tillid til talsmandsordningen ved at overlade valgets forberedelse og afvikling til valggruppen selv.

Vedrørende valggruppensystemet og talsmandsvalgets gennemførelse henvises i øvrigt til vedlagte udkast til Kundgørelse for Forsvaret.

Til § 4.

Bestemmelsen svarer stort set til de nugældende regler.

Det er dog en nydannelse, at nyt talsmandsvalg skal afholdes, når mindst halvdelen af en valggruppes medlemmer er udskiftet med andre. Herved opnås, at personallet til enhver tid har en rimelig indflydelse på dets repræsentation.

Der er ikke fundet tilstrækkelig anledning til at opretholde talsmandlovens regler om, at en ubetinget straf af mere end 10 dages vagtarrest udelukker en person fra at vælges til eller fortsætte som talsmand. Afgørende for straffens betydning i så henseende bør alene være, om personallet selv har den fornødne tillid til talsmanden.

Til § 5.

Efter talsmandloven er talsmændene bemyndiget til at fremføre besværginger, andragender eller andre anliggender for den nærmest foresatte chef.

Lovforslagets formulering tilsigter i højere grad at pointere talsmændenes stilling som part i et samarbejde.

Den nævnte formulering af talsmændenes arbejdsområde er anført som en vejledning og inspiration for samarbejdets parter og er så vidt spændende, at det omfatter ethvert spørgsmål, som har berøring med de meniges og de værnepligtige befalingsmænds tjeneste. Her ved sikres, at talsmændene så godt som aldrig vil kunne afvises, fordi et af dem rejst spørgsmål falder udenfor deres kompetence. Dette findes nødvendigt for at inddrage det talsmandsrepræsenterede personel i et positivt samarbejde, der påkalder medleven og forståelse af at være medansvarlig for et godt arbejdsklima og en effektiv udnyttelse af tjenestetiden. Det forudsættes, at chefen i fornødent omfang gør talsmændene bekendt med tjenstlige bestemmelser og forhold, som er af betydning for de spørgsmål, der drøftes.

Bestemmelsen om, at en talsmand i det hele skal fungere som forbindelsesled mellem sin valggruppe og den militære ledelse, pålægger bl. a. cheferne pligt til i rimeligt omfang også at anvende talsmandsordningen som led i kommunikationen fra ledelse til mandskab. Men talsmandsordningen bør ikke udelukke anvendelsen af andre hensigtsmæssige kommunikationsformer. Blandt andet bør den enkelte meniges ret til selv at forelægge sine personlige problemer for de foresatte under alle omstændigheder respekteres, jfr. § 1, stk. 3.

Vedrørende talsmændenes opgaver henvises i øvrigt til den foran nævnte udvalgsbetænkning side 22-25.

Til § 6.

Bestemmelsen svarer til talsmandslovens § 6.

Til § 7.

Udpegning af menige, der allerede er valgt til talsmænd, til befalingsmandsuddannelse vil i nogle tilfælde kunne blive til skade for samarbejdet i en enhed og bør derfor kun finde sted, når særlige tjenstlige forhold gør dette nødvendigt. Menige, hvis talsmandshverv bortfalder i medfør af reglerne i lovforslagets § 4 — f. eks. forud for eller samtidig med befalingsmandsuddannelsens påbegyndelse — omfattes ikke af nærværende regel. I øvrigt vil talsmænd, der selv ønsker optagelse på befalingsmandsskole, kunne frasige sig talsmandshvervet.